

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL ATHANASIOS RANTOS
prezentate la 17 noiembrie 2022¹

Cauza C-580/21

EEW Energy from Waste Großräschen GmbH
împotriva
MNG Mitteldeutsche Netzgesellschaft Strom GmbH,
cu participarea
50 Hertz Transmission GmbH

[cerere de decizie preliminară formulată de Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania)]

„Trimitere preliminară – Mediu – Directiva 2009/28/CE – Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile – Articolul 5 alineatul (3) – Articolul 16 alineatul (2) litera (c) – Instalație de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie – Deșeuri mixte care conțin o fracțiune de deșeuri biodegradabile industriale și municipale – Dispecerizare cu prioritate în vederea alimentării rețelei electrice – Marja de apreciere a statelor membre pentru a pune în aplicare această prioritate”

I. Introducere

1. Potrivit articolului 194 alineatul (1) litera (c) TFUE, politica Uniunii Europene în domeniul energiei urmărește, în spiritul solidarității între statele membre, dezvoltarea de energii regenerabile². Mizele acestei dezvoltări, a cărei amploare este considerabilă, în special în contextul geopolitic actual, sunt evidențiate în considerentul (1) al Directivei 2009/28/CE³, care menționează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în cadrul combaterii încălzirii globale, promovarea siguranței în aprovizionarea cu energie, a dezvoltării tehnologice și a inovației și oferirea unor oportunități de ocupare a forței de muncă și de dezvoltare regională⁴.

¹ Limba originală: franceza.

² Cu privire la evoluția reglementării Uniunii referitoare la energiile regenerabile, a se vedea Johnston, A., și Block, G., *EU Energy Law*, Oxford University Press, Oxford, 2012, nr. 12.01-12.185.

³ Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO 2009, L 140, p. 16). Această directivă a fost abrogată și înlocuită prin Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO 2018, L 328, p. 82). Însă, ținând seama de data faptelor în cauză, Directiva 2009/28 rămâne aplicabilă în litigiul principal.

⁴ A se vedea de asemenea Hotărârea din 20 septembrie 2017, Elecdey Carcelen și alții (C-215/16, C-216/16, C-220/16 și C-221/16, EU:C:2017:705, punctul 38, precum și jurisprudența citată).

2. În speță, cererea de decizie preliminară privește noțiunea de „instalație de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie”, în sensul articolului 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28, precum și sfera dispecerizării cu prioritate în vederea alimentării rețelei electrice de care beneficiază o astfel de instalație. Mai precis, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) urmărește să afle dacă și în ce măsură o instalație care produce energie electrică prin prelucrarea termică a deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșeuri biodegradabile industriale și municipale trebuie să beneficieze de această prioritate de acces.

3. Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între EEW Energy from Waste Großräschen GmbH (denumită în continuare „EEW”), care exploatează o instalație de prelucrare termică a deșeurilor, pe de o parte, și MNG Mitteldeutsche Netzgesellschaft Strom GmbH (denumită în continuare „MNG Strom”), un operator de transport și de sistem de energie electrică, pe de altă parte, în legătură cu dreptul la despăgubiri al EEW ca urmare a reducerii alimentării rețelei din cauza unor congestii. 50 Hertz Transmission GmbH (denumită în continuare „50 Hertz”), operatorul de transport și de sistem în amonte de MNG Strom, a participat la procedura principală în calitate de intervenient alături de aceasta din urmă.

II. Cadrul juridic

A. Dreptul Uniunii

1. Directiva 2001/77/CE

4. Articolul 2 din Directiva 2001/77/CE⁵, intitulat „Definiții”, prevede:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (a) «surse de energie regenerabile» înseamnă surse de energie regenerabile non-fosile (eoliană, solară, geotermală, a valurilor, maremotrice și hidroelectrică, biomasă, gaz de fermentare a deșeurilor, gaz al instalațiilor de epurare a apelor uzate și biogaz);
- (b) «biomasă» înseamnă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură (inclusiv substanțe vegetale și animale), silvicultură și industriile conexe, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale;
- (c) «electricitate produsă din surse de energie regenerabile» înseamnă electricitatea produsă de instalații care utilizează numai surse de energie regenerabile, precum și proporția de electricitate produsă din surse de energie regenerabile în instalațiile hibride care utilizează și surse de energie convențională, incluzând energia regenerabilă utilizată pentru alimentarea sistemelor de stocare, cu excepția electricității produse pornind de la aceste sisteme;

[...]”

⁵ Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind promovarea electricității produse din surse de energie regenerabile pe piața internă a electricității (JO 2001, L 283, p. 33, Ediție specială, 12/vol. 2, p. 36). Această directivă a fost abrogată și înlocuită prin Directiva 2009/28.

2. Directiva 2009/28

5. Potrivit considerentelor (1), (11), (25), (60) și (61) ale Directivei 2009/28:

„(1) Controlul consumului de energie în Europa și intensificarea utilizării energiei din surse regenerabile, împreună cu economiile de energie și creșterea eficienței energetice, constituie componente importante ale pachetului de măsuri necesare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru respectarea Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice și a altor angajamente asumate la nivel comunitar și internațional în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în perspectiva anului 2012. De asemenea, acești factori joacă un rol important în promovarea siguranței în aprovizionarea cu energie, promovarea dezvoltării tehnologice și a inovației și oferirea unor oportunități de ocupare a forței de muncă și de dezvoltare regională, în special în zonele rurale și în cele izolate.

[...]

(11) Este necesar să se stabilească norme transparente și neechivoce pentru calcularea ponderii energiei din surse regenerabile și pentru definirea acestor surse. [...]

[...]

(25) Statele membre dețin potențiale diferite de energie regenerabilă și gestionează diferite scheme de sprijin la nivel național pentru energia din surse regenerabile. Majoritatea statelor membre aplică scheme de sprijin care oferă avantaje doar pentru energia din surse regenerabile produsă pe teritoriul lor. [...]

[...]

(60) Accesul prioritar și accesul garantat pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie sunt importante în vederea integrării surselor regenerabile de energie pe piața internă a energiei electrice, în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) și în completarea articolului 11 alineatul (3) din Directiva 2003/54/CE⁶. Cerințele referitoare la menținerea fiabilității și securității rețelei electrice și la distribuție pot fi diferite în funcție de caracteristicile rețelei electrice naționale și de modul de funcționare în siguranță al acesteia. Accesul prioritar la rețeaua electrică asigură că generatorii conectați de energie electrică din surse regenerabile de energie pot vinde și transporta energia electrică produsă din surse regenerabile de energie în conformitate cu normele de racordare în orice moment, atât timp cât sursa este disponibilă. În cazul în care energia electrică din surse regenerabile de energie este integrată pe piața la vedere, prin accesul garantat se asigură că toată energia electrică vândută și subvenționată beneficiază de acces la rețeaua electrică, ceea ce permite utilizarea unei cantități maxime de energie electrică din surse regenerabile de energie provenită din instalațiile conectate la rețeaua electrică. Totuși, acesta nu implică nicio obligație din partea statelor membre de a sprijini sau de a impune cumpărarea de energie din surse regenerabile. În cadrul altor sisteme, se stabilește un preț fix pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, de obicei în combinație cu o obligație de cumpărare impusă operatorului rețelei. Într-un astfel de caz, accesul prioritar a fost deja acordat.

⁶ Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de abrogare a Directivei 96/92/CE (JO 2003, L 176, p. 37, Ediție specială, 12/vol. 2, p. 61).

(61) În anumite circumstanțe, nu este posibil să se asigure în întregime transportul și distribuția electricității produse din surse regenerabile de energie fără a afecta fiabilitatea sau siguranța rețelei electrice. În aceste circumstanțe, ar putea fi necesară compensarea financiară a acestor producători. Cu toate acestea, obiectivele prezentei directive necesită o creștere susținută a transportului și distribuției energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, fără a afecta fiabilitatea sau securitatea rețelei electrice. În acest scop, statele membre ar trebui să ia măsurile necesare pentru a permite o mai bună penetrare a energiei electrice din surse regenerabile de energie, printre altele prin luarea în considerare a specificităților resurselor variabile și ale resurselor care nu pot fi încă stocate. [...]

6. Articolul 1 din Directiva 2009/28, intitulat „Obiectul și domeniul de aplicare”, prevede:

„Prezenta directivă stabilește un cadru comun pentru promovarea energiei din surse regenerabile. Aceasta stabilește obiective naționale obligatorii privind ponderea globală a energiei din surse regenerabile în cadrul consumului final brut de energie și ponderea energiei din surse regenerabile utilizată în transporturi. Directiva definește normele referitoare la transferurile statistice între statele membre, la proiectele comune între statele membre și cu țări terțe, la garanțiile de origine, la procedurile administrative, la informare și formare și la accesul energiei din surse regenerabile la rețeaua de energie electrică. [...]

7. Articolul 2 din această directivă, intitulat „Definiții”, prevede:

„În sensul prezentei directive, se aplică definițiile din Directiva [2003/54].

De asemenea, se aplică definițiile următoare:

(a) «energie din surse regenerabile» înseamnă energie din surse regenerabile nefosile, respectiv eoliană, solară, aerotermală, geotermală, hidrotermală și energia oceanelor, energia hidroelectrică, biomasă, gaz de fermentare a deșeurilor, gaz provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogaz;

[...]

(e) «biomasă» înseamnă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură (inclusiv substanțe vegetale și animale), silvicultură și industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale;

[...]”

8. Articolul 5 din Directiva 2009/28, intitulat „Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile”, prevede la alineatele (1) și (3):

„(1) Consumul final brut de energie din surse regenerabile în fiecare stat membru se calculează ca suma următoarelor:

(a) consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile de energie;

[...]

(3) În sensul alineatului (1) litera (a), consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile de energie se calculează ca fiind cantitatea de energie electrică produsă într-un stat membru din surse regenerabile de energie, excluzând producția de energie electrică în centralele cu acumulare prin pompaj din apă pompată anterior într-un rezervor superior.

În cazul centralelor multicomcombustibil care utilizează surse regenerabile și convenționale, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică care este produsă din surse regenerabile de energie. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează pe baza conținutului său de energie.

[...]”

9. Articolul 15 din această directivă, intitulat „Garanții de origine pentru energia electrică, încălzirea și răcirea produse din surse regenerabile de energie”, are următorul cuprins la alineatul (1):

„În scopul de a dovedi consumatorilor finali ponderea sau cantitatea de energie din surse regenerabile în cadrul mixului de energie al unui furnizor, în conformitate cu articolul 3 alineatul (6) din Directiva [2003/54], statele membre se asigură că originea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie poate fi garantată ca atare în înțelesul prezentei directive, în conformitate cu criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii.”

10. Articolul 16 din Directiva 2009/28, intitulat „Accesul la rețele și exploatarea acestora”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Statele membre iau măsuri adecvate pentru a dezvolta infrastructura rețelei de transport și distribuție, rețelele inteligente, instalațiile de stocare și sistemul electroenergetic pentru a permite securitatea funcționării sistemului electroenergetic ceea ce va permite dezvoltarea ulterioară a producției de energie electrică din surse regenerabile de energie, inclusiv a interconectării dintre statele membre, precum și între statele membre și țările terțe. Statele membre iau de asemenea măsuri adecvate pentru accelerarea procedurilor de autorizare pentru infrastructura rețelei electrice și pentru coordonarea aprobării infrastructurii rețelei electrice cu procedurile administrative și de planificare.

(2) Sub rezerva cerințelor privind menținerea fiabilității și siguranței rețelei electrice, pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii definite de autoritățile naționale competente:

- (a) statele membre se asigură că operatorii de transport și sistem și cei de distribuție prezenți pe teritoriul lor garantează transportul și distribuția energiei electrice produse din surse regenerabile de energie;
- (b) statele membre prevăd de asemenea, fie accesul prioritar, fie accesul garantat la rețeaua electrică pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- (c) statele membre se asigură că la dispecerizarea instalațiilor de producere a energiei electrice, operatorii de transport și sistem acordă prioritate instalațiilor de producere care utilizează surse regenerabile de energie, în măsura în care funcționarea sigură a rețelei naționale de energie electrică permite acest lucru și pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii. Statele membre se asigură că sunt luate măsurile adecvate de funcționare a rețelei electrice și a pieței în scopul minimizării limitărilor privind utilizarea energiei electrice produse din surse

regenerabile de energie. În cazul în care sunt luate măsuri semnificative pentru a limita utilizarea surselor regenerabile de energie în scopul garantării securității sistemului electroenergetic național și a securității aprovizionării cu energie, statele membre se asigură că operatorii de sistem responsabili informează autoritatea de reglementare competentă cu privire la aceste măsuri și că indică ce măsuri corective intenționează să ia în vederea preîntâmpinării unor limitări neadecvate.”

B. Dreptul german

11. Articolul 3, intitulat „Definiții”, din Erneuerbare-Energien-Gesetz (Legea germană privind energia din surse regenerabile, denumită în continuare „EEG”) din 25 octombrie 2008, în versiunea în vigoare de la 1 ianuarie 2012 până la 31 iulie 2014 (denumită în continuare „EEG din 2012”)⁷, prevede:

„În sensul prezentei legi, se aplică următoarele definiții:

1. «instalație» înseamnă orice unitate de producere a energiei electrice din surse regenerabile [...]

[...]

3. «energie din surse regenerabile» [...] înseamnă energie produsă din biomasă, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor municipale și industriale [...]

[...]”

12. Articolul 8 din această lege, intitulat „Achiziționare, transport și distribuție”, prevede la alineatul (1):

„Sub rezerva articolului 11, operatorii de rețele sunt obligați să achiziționeze, să transporte și să distribuie imediat și cu prioritate întreaga energie electrică oferită din surse de energie regenerabile. [...]”

13. Articolul 11 din legea menționată, intitulat „Gestionarea alimentării”, prevede la alineatul (1):

„În mod excepțional, operatorii de rețele [...] sunt autorizați să regleze [...] instalații racordate direct sau indirect la rețeaua lor, în măsura în care:

1. în caz contrar, s-ar produce o congestie în zona respectivă a rețelei, inclusiv în rețeaua în amonte;

2. se acordă prioritate energiei electrice produse din surse regenerabile [...] cu excepția cazului în care alte instalații destinate producerii de energie electrică trebuie să rămână în rețea pentru a garanta securitatea și fiabilitatea sistemului de aprovizionare cu energie electrică [...]

[...]”

⁷ BGBl. 2011 I, p. 1634.

14. Articolul 12 din aceeași lege, intitulat „Dispoziții privind circumstanțe excepționale”, are următorul cuprins la alineatul (1):

„În cazul în care alimentarea cu energie electrică provenită de la instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile [...] este redusă din cauza unei congestii în sensul articolului 11 alineatul (1), operatorilor vizați de această măsură [...] le sunt compensate 95 % din veniturile pierdute, majorate cu costurile suplimentare și diminuate cu costurile evitate. [...]”

15. Articolul 16 din EEG din 2012, intitulat „Dreptul la remunerație”, prevede la alineatul (1):

„Operatorii de rețele trebuie să remunereze operatorii de instalații pentru energia electrică din instalații care utilizează exclusiv surse de energie regenerabile [...] cel puțin în măsura prevăzută la articolele 18-33. [...]”

16. Aceste dispoziții ale EEG din 2012 corespund în esență celor ale EEG în versiunea în vigoare între 1 ianuarie 2009 și 31 decembrie 2011⁸, precum și celor ale EEG în versiunea în vigoare între 1 august 2014 și 31 decembrie 2016⁹.

III. Litigiul principal, întrebările preliminare și procedura în fața Curții

17. EEW exploatează o instalație de prelucrare termică a deșeurilor prin intermediul căreia produce energie electrică și termică (denumită în continuare „instalația în cauză”). Aceasta utilizează aproape exclusiv deșeuri industriale și municipale, care sunt amestecate înainte de arderea lor și conțin o fracțiune biodegradabilă, a cărei pondere variază și reprezintă până la 50 % din deșeuri, potrivit indicațiilor furnizate de EEW. Instalația în cauză alimentează cu o parte din energia electrică produsă rețeaua de distribuție de energie electrică a MNG Strom, de care este legată printr-un contract de racordare și de achiziție.

18. Între anii 2011 și 2016, MNG Strom a impus EEW, în numeroase rânduri, în cadrul gestionării siguranței rețelei de energie electrică, să reducă temporar alimentarea rețelei din cauza unor congestii. În consecință, EEW a solicitat MNG Strom despăgubiri în valoare de 2,24 milioane de euro în temeiul, printre altele, al dispozițiilor privind circumstanțe excepționale prevăzute de EEG, în versiunile în vigoare între 1 ianuarie 2011 și 31 decembrie 2016, printre care articolul 12 alineatul (1) din EEG din 2012.

19. Instanța de apel sesizată a respins cererea de despăgubire formulată de EEW pentru motivul că energia electrică produsă în instalația în cauză nu era obținută exclusiv din surse regenerabile de energie.

20. EEW a formulat recurs împotriva hotărârii instanței de apel în fața Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție), instanța de trimitere. Aceasta arată că soluționarea litigiului pendinte în fața sa depinde de răspunsul la întrebarea dacă instalația în cauză trebuie calificată drept „instalație de producere a energiei electrice din surse regenerabile”, în sensul articolului 12 alineatul (1) din EEG

⁸ BGBl. 2008 I, p. 2074.

⁹ BGBl. 2014 I, p. 1066. Astfel cum arată instanța de trimitere, în perioada vizată de decizia de trimitere, aceste trei versiuni ale EEG au fost aplicabile succesiv. Din moment ce modul de redactare sau conținutul dispozițiilor relevante era identic în aceste trei versiuni ale EEG, se va face referire, din motive de simplificare, numai la EEG din 2012.

din 2012. Potrivit acestei instanțe, aplicarea dispoziției menționate nu este exclusă ca urmare a faptului că energia electrică produsă în instalația în cauză nu este obținută exclusiv din surse regenerabile de energie.

21. În această privință, instanța menționată subliniază că EEG, în prima sa versiune intrată în vigoare în cursul anului 2000, viza energia electrică produsă de instalații care utilizează exclusiv surse regenerabile de energie. Totuși, în cadrul transpunerii Directivei 2001/77 în dreptul german și în special a articolului 2 litera (c) din aceasta, domeniul de aplicare al EEG a fost extins în cursul anului 2004 pentru a include partea de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie în instalații hibride care utilizează surse convenționale de energie.

22. Din modul de redactare a dispozițiilor privind circumstanțe excepționale prevăzute la articolul 12 din EEG din 2012 și din economia acestei legi ar rezulta că aceste dispoziții, introduse în EEG pentru prima dată în cursul anului 2009, se aplică și instalațiilor care nu utilizează exclusiv surse regenerabile de energie. Astfel, din moment ce o instalație produce energie electrică din surse regenerabile de energie și, prin urmare, trebuie să beneficieze de prioritate în vederea alimentării rețelei cu energie electrică, în conformitate cu EEG, orice reducere sau orice întrerupere a achiziționării de energie electrică în cadrul gestionării alimentării rețelei dă naștere obligației de despăgubire prevăzute de dispozițiile excepționale menționate.

23. Potrivit instanței de trimitere, deși legiuitorul german a ales să urmeze dreptul Uniunii și să se îndepărteze de norma potrivit căreia este luată în considerare doar energia electrică obținută exclusiv din surse regenerabile de energie, nu este cert că, în dreptul german, trebuie calificată drept „instalație”, în sensul articolului 3 punctul 1 din EEG din 2012, orice instalație de producere a energiei electrice care prelucrează orice fracțiune de surse regenerabile de energie, oricât de redusă, astfel încât aceasta să beneficieze de prioritate în vederea racordării și a alimentării rețelei cu energie electrică. În această privință, dispozițiile de drept german relevante ar trebui interpretate în conformitate cu noțiunea de „electricitate produsă din surse de energie regenerabile”, în sensul articolului 2 litera (c) din Directiva 2001/77. Deși această dispoziție face referire la noțiunea de „instalație hibridă”, ea nu ar fi definită în directiva menționată și nu ar fi lipsită de ambiguitate. Astfel, termenii „instalație hibridă” ar desemna în general, într-un limbaj tehnic, o instalație care utilizează mai multe tehnologii diferite în scopul producerii de energie, de exemplu energia solară și gazele. Potrivit unei asemenea accepțiuni, instalațiile care se limitează să utilizeze un amestec de diferite surse de energie, regenerabile și convenționale, în cadrul unui singur și același proces de producție de energie electrică, nu ar fi acoperite de această noțiune de „instalație hibridă”. Aceasta ar fi situația atunci când diferitele surse de energie sunt amestecate chiar înainte de a fi utilizate în scopul producerii de energie, dar și atunci când, pentru a produce energie electrică, instalația utilizează surse de energie regenerabile și fosile sub forma unui amestec preexistent, variabil și inalterabil, precum instalația în cauză.

24. Această instanță arată că, totuși, articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/77 definește „biomasa” ca sursă de energie regenerabilă și că articolul 2 litera (b) din directiva menționată prevede că aceasta cuprinde „fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale”. Aceste dispoziții ar însemna că electricitatea produsă prin incinerarea acestei fracțiuni biodegradabile trebuie considerată ca provenind din surse de energie regenerabile, instalațiile care produc energie în acest mod trebuind astfel să fie calificate, în dreptul german, drept „instalații”, în sensul EEG, și să beneficieze de prioritatea de acces la rețeaua electrică.

25. Instanța menționată observă că, întrucât Directiva 2001/77 a fost înlocuită cu Directiva 2009/28, care este aplicabilă în litigiul principal¹⁰, dreptul german trebuie interpretat în conformitate cu aceasta din urmă. Aceeași instanță arată că, luând în considerare dreptul Uniunii, ea tinde să interpreteze dispozițiile EEG privind prioritatea în vederea alimentării rețelei cu energie electrică în sensul că nu se aplică instalațiilor care nu utilizează exclusiv surse regenerabile de energie decât dacă sursele de energie regenerabile și convenționale sunt folosite în cadrul unor sisteme separate. În orice caz, instalațiile care utilizează un amestec preexistent, variabil și inalterabil de surse de energie regenerabile și convenționale, precum în cazul producerii de energie electrică prin incinerarea deșeurilor, nu ar trebui să beneficieze de dispozițiile privind circumstanțe excepționale prevăzute la articolul 12 alineatul (1) din EEG din 2012 decât în cazul în care ponderea surselor regenerabile de energie este, în medie, mai mare decât cea a surselor convenționale de energie. În cadrul litigiului principal, această interpretare ar conduce la faptul că EEW nu ar putea solicita nicio despăgubire în temeiul acestor dispoziții excepționale din moment ce instalația în cauză utilizează surse de energie amestecate în prealabil în fracțiuni variabile, iar ponderea surselor regenerabile de energie nu este preponderentă, potrivit indicațiilor furnizate de EEW.

26. Instanța de trimitere adaugă că, în cazul în care articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28 ar fi interpretat în sensul că vizează instalații în care ponderea surselor regenerabile de energie nu este preponderentă, se ridică problema dacă există un prag sub care o instalație care produce energie electrică din astfel de surse de energie nu mai poate fi considerată o instalație care utilizează surse regenerabile de energie, în sensul acestei dispoziții.

27. În sfârșit, această instanță solicită să se stabilească dacă, în cazul în care energia electrică din care numai o parte este produsă din deșeuri biodegradabile beneficiază de prioritate de acces la rețeaua electrică, poate fi invocată *ratio legis* a articolului 5 alineatul (3) al doilea paragraf din Directiva 2009/28, potrivit căruia, în cazul centralelor multicomcombustibil care utilizează atât surse regenerabile, cât și convenționale, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică ce este produsă din surse regenerabile de energie. Această întrebare ar fi importantă pentru a se stabili dacă cererea de despăgubire întemeiată pe dispozițiile privind circumstanțe excepționale prevăzute la articolul 12 alineatul (1) din EEG din 2012 privește pierderea veniturilor obținute în legătură cu toată energia electrică produsă în instalația în cauză sau numai partea de energie electrică produsă din fracțiunea biodegradabilă a amestecului de deșeuri.

28. În aceste condiții, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28 coroborat cu articolul 2 literele (a) și (e) din aceasta trebuie interpretat în sensul că, la alimentarea rețelei cu energie electrică, se acordă prioritate inclusiv acelor instalații de producere a energiei electrice în care electricitatea este produsă prin valorificarea termică a deșeurilor mixte, în condițiile în care deșeurile conțin o parte variabilă de deșeuri biodegradabile, industriale și municipale?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare: acordarea de prioritate la alimentarea rețelei cu energie electrică, în sensul articolului 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28/CE, depinde de valoarea ponderii deșeurilor biodegradabile utilizate la producerea de energie electrică în modul descris la prima întrebare?

¹⁰ Potrivit articolului 27 din Directiva 2009/28, statele membre trebuiau să fi transpus această directivă până la 5 decembrie 2010.

- 3) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare: există un prag de relevanță în ceea ce privește ponderea deșeurilor biodegradabile sub nivelul căruia este exclusă o aplicare a normelor privind electricitatea produsă din surse de energie regenerabile?
- 4) În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare: care este nivelul la care trebuie să fie fixat sau care este modul în care trebuie să fie determinat acest prag?
- 5) În cazul unui răspuns afirmativ la prima și la a doua întrebare: la aplicarea normelor privind electricitatea produsă din surse de energie regenerabile în ceea ce privește energia electrică produsă numai parțial din deșeuri biodegradabile, se poate invoca logica articolului 5 alineatul (3) al doilea paragraf din Directiva 2009/28/CE, în sensul că aceste norme se aplică numai acelei părți din energia electrică ce este produsă din surse regenerabile de energie, iar această parte se calculează pe baza conținutului de energie al fiecărei surse?”

29. EEW, MNG Strom, 50 Hertz și Comisia Europeană au depus observații scrise. Aceste părți au prezentat de asemenea observații orale în ședința de audiere a pledoariilor care a avut loc la 8 septembrie 2022.

IV. Analiză

A. Cu privire la prima întrebare preliminară

30. Prin intermediul primei întrebări preliminare, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28 trebuie interpretat în sensul că prioritatea de acces la rețeaua electrică de care beneficiază instalațiile de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie trebuie acordată nu numai instalațiilor care produc energie electrică exclusiv din surse regenerabile de energie, ci și celor în care energia electrică este obținută prin prelucrarea termică a deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșeuri biodegradabile industriale și municipale.

31. Potrivit articolului 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28, statele membre se asigură că la dispecerizarea instalațiilor de producere a energiei electrice, operatorii de transport și sistem acordă prioritate instalațiilor de producere care utilizează surse regenerabile de energie, în măsura în care funcționarea sigură a rețelei naționale de energie electrică permite acest lucru și pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii.

32. Observăm că această dispoziție are în vedere împrejurarea că, pe plan tehnic, rețelele de transport și de distribuție de energie electrică dispun de o capacitate de transport în mod intrinsec limitată și că acestea nu pot în mod necesar să transporte toată energia electrică produsă sau care poate fi produsă de instalațiile care țin de ele, luând în considerare consumul¹¹. În aceste condiții, legiuitorul Uniunii a ales să privilegieze instalațiile de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie. În această privință, astfel cum a statuat

¹¹ A se vedea Concluziile avocatului general Pikamäe prezentate în cauza Fondul Proprietatea (C-179/20, EU:C:2021:731, punctul 51). A se vedea de asemenea Hotărârea din 27 ianuarie 2022, Fondul Proprietatea (C-179/20, EU:C:2022:58, punctele 59 și 60), potrivit căreia accesul la rețeaua de transport nu este nelimitat, întrucât depinde de capacitatea maximă pe care o poate suporta rețeaua. „Redispecerizarea” este reglementată în prezent de Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (JO 2019, L 158, p. 54). Articolul 2 punctul 26 din acest regulament o definește ca fiind „o măsură, inclusiv de restricționare, activată de unul sau mai mulți operatori de transport și de sistem sau operatori de distribuție prin modificarea producerii, a tiparului de sarcină sau a ambelor, pentru a schimba fluxurile fizice din sistemul electroenergetic și a soluționa o congestie fizică sau a asigura siguranța sistemului”.

Curtea, deși articolul 32 alineatul (2) din Directiva 2009/72/CE¹² prevede că un operator de rețele de distribuție poate refuza accesul la rețeaua sa în cazul în care nu dispune de capacitățile necesare, cu condiția să motiveze și să justifice respectivul refuz, această posibilitate de a refuza accesul la rețea se apreciază de la caz la caz și nu permite statelor membre să prevadă aceste derogări de manieră generală în lipsa unei aprecieri concrete, pentru fiecare operator, a incapacității tehnice a rețelei de a da curs cererii de acces provenite de la terți¹³.

33. Având în vedere prima întrebare adresată, trebuie să se determine sensul noțiunii de „instalație de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie”, astfel cum este prevăzută la articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28, pentru a verifica dacă această noțiune acoperă o instalație în care energia electrică este obținută prin prelucrarea termică a deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșuri biodegradabile industriale și municipale. În cazul unui răspuns afirmativ, instalația respectivă trebuie să beneficieze de prioritatea de acces la rețeaua electrică prevăzută de această dispoziție și, în ipoteza în care operatorul de distribuție i-ar refuza accesul, ea ar putea obține o compensare financiară, astfel cum enunță considerentul (61) al acestei directive.

34. Noțiunea de „instalație de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie” nu este definită de Directiva 2009/28. Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, rezultă atât din cerința aplicării uniforme a dreptului Uniunii, cât și din cea a principiului egalității că termenii unei dispoziții de drept al Uniunii care nu conține nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili sensul și domeniul său de aplicare trebuie, în mod normal, să primească în întreaga Uniune o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând seama nu doar de termenii acesteia, ci și de contextul prevederii și de obiectivul urmărit de reglementarea în cauză¹⁴.

35. În acest cadru, trebuie să se constate, în primul rând, că modul de redactare a articolului 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28, care se referă numai la instalațiile care *utilizează* surse regenerabile de energie, nu permite, în sine, să se stabilească dacă această dispoziție privește instalațiile în care energia electrică este obținută prin prelucrarea termică a deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșuri biodegradabile industriale și municipale.

36. În al doilea rând, în ceea ce privește contextul în care se înscrie dispoziția menționată, astfel cum a subliniat instanța de trimitere, articolul 2 litera (c) din Directiva 2001/77 definea „electricitatea produsă din surse de energie regenerabile” ca fiind „electricitatea produsă de instalații care utilizează numai surse de energie regenerabile, precum și proporția de electricitate produsă din surse de energie regenerabile în *instalațiile hibride* care utilizează și surse de energie convențională”¹⁵. Însă, această directivă nu mai era în vigoare la data faptelor din litigiul principal. În ceea ce privește articolul 2 litera (a) din Directiva 2009/28, acesta definește „energia din surse regenerabile” ca fiind „energie din surse regenerabile nefosile, respectiv eoliană, solară, aerotermală, geotermală, hidrotermală și energia oceanelor, energia hidroelectrică, biomasă, gaz de fermentare a deșeurilor, gaz provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogaz”. În

¹² Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO 2009, L 211, p. 55). Această directivă a fost abrogată și înlocuită cu Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (JO 2019, L 158, p. 125).

¹³ Hotărârea din 28 noiembrie 2018, Solvay Chimica Italia și alții (C-262/17, C-263/17 și C-273/17, EU:C:2018:961, punctul 60).

¹⁴ Hotărârea din 2 iunie 2022, T. N. și N. N. (Declarație privind renunțarea la succesiune) (C-617/20, EU:C:2022:426, punctul 35, precum și jurisprudența citată).

¹⁵ Sublinierea noastră. Directiva 2001/77 nu definea noțiunea de „instalație hibridă”, care putea face obiectul mai multor interpretări.

consecință, astfel cum a arătat 50 Hertz în observațiile sale scrise, în cadrul litigiului principal, calificarea drept „energie electrică regenerabilă” nu mai depinde, așadar, de instalația în care a fost produsă energia electrică, ci numai de sursele de energie utilizate.

37. Articolul 2 litera (a) din Directiva 2009/28 prevede că energia din biomasă¹⁶ este considerată energie obținută din surse regenerabile. Or, potrivit definiției care figurează la articolul 2 litera (e) din această directivă, biomasa include „fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale”. Din aceste dispoziții coroborate rezultă că energia produsă prin prelucrarea termică a deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșeuri biodegradabile industriale și municipale trebuie considerată, în ceea ce privește această fracțiune, ca fiind o energie din surse regenerabile.

38. În speță, din decizia de trimitere reiese că instalația în cauză prelucrează deșeuri mixte care conțin fracțiuni de deșeuri biodegradabile municipale și industriale, care constituie astfel biomasa, în sensul articolului 2 litera (e) din directiva menționată¹⁷.

39. Pe de altă parte, articolul 5 alineatul (3) din Directiva 2009/28 prevede că, în cazul centralelor multicomustibil care utilizează atât surse regenerabile, cât și convenționale, se ia în considerare numai acea *parte* din energia electrică ce este produsă din surse regenerabile de energie. În consecință, această directivă nu exclude din domeniul său de aplicare, în principiu, instalațiile care utilizează în parte surse regenerabile de energie.

40. În al treilea rând, în ceea ce privește obiectivele urmărite de Directiva 2009/28, după cum reiese din articolul 1 din aceasta, ea are ca obiect definirea unui cadru comun pentru promovarea producției de energie din surse regenerabile, stabilind printre altele obiective naționale obligatorii privind ponderea energiei din astfel de surse în cadrul consumului final brut de energie¹⁸. În acest sens, articolul 16 alineatul (2) litera (c) din această directivă prevede că statele membre se asigură că sunt luate măsurile adecvate de funcționare a rețelei electrice și a pieței în scopul *minimizării limitărilor* privind utilizarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie. Pe de altă parte, considerentul (60) al directivei menționate arată că, în cazul în care energia electrică din surse regenerabile de energie este integrată pe piața la vedere, prin accesul garantat se asigură că toată energia electrică vândută și subvenționată beneficiază de acces la rețeaua electrică, ceea ce permite utilizarea unei *cantități maxime* de energie electrică din surse regenerabile de energie provenită din instalațiile conectate la rețeaua electrică. În ceea ce privește considerentul (61) al aceleiași directive, el precizează că obiectivele acesteia necesită o *creștere susținută* a transportului și distribuției energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, fără a afecta fiabilitatea sau securitatea rețelei electrice.

41. În plus, arătăm că, potrivit jurisprudenței Curții, în ceea ce privește accesul garantat la rețea prevăzut la articolul 16 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2009/28, acesta urmărește integrarea surselor de energie regenerabile pe piața internă a energiei electrice, asigurând că *întreaga energie electrică* produsă din surse de energie regenerabile are acces la rețele, ceea ce permite utilizarea unei cantități maxime de energie electrică produsă din surse de energie regenerabile¹⁹.

¹⁶ Cu privire la biomasa în Uniune, a se vedea în limba engleză, European Commission, Joint Research Centre, *Brief on biomass for energy in the European Union*, Office des publications de l'Union européenne, 2019.

¹⁷ Amintim că statele membre trebuie să respecte ierarhia deșeurilor, astfel cum este prevăzută la articolul 4 din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (JO 2008, L 312, p. 3), eliminarea intervenind în ultimul rând.

¹⁸ A se vedea în special Hotărârea din 3 martie 2021, Promociones Oliva Park (C-220/19, EU:C:2021:163, punctul 62).

¹⁹ A se vedea Hotărârea din 27 ianuarie 2022, Fondul Proprietatea (C-179/20, EU:C:2022:58, punctul 62).

42. În consecință, scopul Directivei 2009/28 este de a se utiliza cât mai mult posibil sursele regenerabile de energie. Or, a nu acorda prioritate instalațiilor în care energia electrică este obținută prin prelucrarea termică a deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșuri biodegradabile ar conduce la pierderea acestei fracțiuni de surse regenerabile de energie atunci când operatorul de distribuție refuză accesul la rețeaua sa producătorului de energie electrică în cauză ca urmare a unor congestii.

43. Prin urmare, propunem să se răspundă la prima întrebare preliminară că articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28 trebuie interpretat în sensul că prioritatea de acces la rețeaua electrică de care beneficiază instalațiile de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie trebuie acordată nu numai instalațiilor care produc energie electrică exclusiv din surse regenerabile de energie, ci și celor în care energia electrică este obținută prin prelucrarea termică a deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșuri biodegradabile industriale și municipale.

B. Cu privire la întrebările preliminare a doua-a cincea

44. Prin intermediul întrebărilor preliminare a doua-a cincea, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28 trebuie interpretat în sensul că o instalație de producere a energiei electrice beneficiază de prioritate de acces la rețeaua electrică numai pentru energia electrică produsă din fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale utilizate și, în cazul unui răspuns afirmativ, care sunt modalitățile de aplicare a acestei priorități de acces.

45. Astfel cum s-a precizat în cadrul răspunsului dat la prima întrebare preliminară, din articolul 2 literele (a) și (e) din Directiva 2009/28 reiese că energia obținută din biomasa constituie energie din surse regenerabile, dar, în ceea ce privește deșeurile industriale și municipale, numai fracțiunea biodegradabilă a acestora este luată în considerare. Rezultă că o instalație de producere a energiei electrice beneficiază de prioritate de acces la rețeaua electrică, în temeiul articolului 16 alineatul (2) litera (c) din această directivă, numai pentru energia electrică produsă din această fracțiune biodegradabilă, iar nu din fracțiunea compusă din deșuri convenționale.

46. În același sens, Curtea a arătat, cu privire la articolul 16 alineatul (2) litera (b) din directiva menționată, că această dispoziție evocă posibilitatea de a institui „accesul garantat” la rețeaua electrică pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, dar numai în ceea ce privește energia electrică „verde” și că, prin urmare, dispoziția menționată nu poate servi drept temei juridic unor dispoziții naționale care vizează accesul garantat pentru instalațiile de producere a energiei electrice provenite dintr-o sursă neregenerabilă²⁰. O astfel de interpretare se poate aplica prin analogie priorității de acces la rețea menționată la articolul 16 alineatul (2) litera (c) din aceeași directivă.

47. Având în vedere modul său de redactare, această dispoziție prevede o astfel de prioritate de acces pentru instalațiile de producere a energiei electrice obținute din surse regenerabile de energie fără a stabili, în cazul în care aceste instalații utilizează simultan surse de energie regenerabile și convenționale, o pondere minimă a surselor regenerabile de energie. Cu alte cuvinte, prioritatea în vederea alimentării rețelei cu energie electrică prevăzută de dispoziția menționată nu depinde de importanța fracțiunii deșeurilor biodegradabile utilizate pentru

²⁰ A se vedea Hotărârea din 27 ianuarie 2022, Fondul Proprietatea (C-179/20, EU:C:2022:58, punctul 65).

producerea energiei electrice, ponderea deșeurilor convenționale neavând niciun rol în această prioritate. Astfel, nu există un prag sub care energia electrică din surse regenerabile de energie nu beneficiază de prioritate de acces la rețea²¹.

48. În măsura în care o instalație de producere a energiei electrice beneficiază de prioritate de acces la rețea numai pentru energia electrică produsă din această fracțiune biodegradabilă, instanța de trimitere solicită să se stabilească modul în care se aplică această prioritate de acces, făcând trimitere la articolul 5 alineatul (3) al doilea paragraf din Directiva 2009/28.

49. În această privință, arătăm că, pe plan juridic, din jurisprudența Curții reiese că, departe de a intenționa să efectueze o armonizare exhaustivă a schemelor naționale de sprijin a producției de energie verde, legiuitorul Uniunii a plecat, pe de o parte, de la constatarea potrivit căreia statele membre aplică diferite scheme de sprijin și, pe de altă parte, de la principiul că trebuie garantată buna funcționare a acestora pentru a păstra încrederea investitorilor și pentru a permite acestor state să conceapă măsuri naționale eficiente pentru respectarea obiectivelor naționale globale obligatorii pe care le impune această directivă²². În opinia noastră, același raționament poate fi aplicat în ceea ce privește punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (2) litera (c) din directiva menționată. Prin urmare, trebuie să se considere că statele membre dispun de o importanță mară de manevră în vederea aplicării priorității de acces la rețeaua electrică a instalațiilor care utilizează surse regenerabile de energie.

50. Pe de altă parte, pe plan tehnic, MNG Strom a expus că operatorul de transport și de sistem de energie electrică nu cunoaște, în timp real, fracțiunea de deșeuri biodegradabile utilizate de o instalație de producere a energiei electrice atunci când alege ordinea în care instalațiile trebuie oprite, nici operatorii acestor instalații neștiind de altfel în orice moment care este partea de energie produsă din surse regenerabile. La rândul său, 50 Hertz a subliniat că decizia de prioritate este o măsură de urgență care se ia aproape pe loc și că aceasta are repercusiuni asupra operatorilor în aval, ceea ce implică faptul că criteriile de prioritate trebuie să permită să se ofere operatorului de rețea orientări concrete. În plus, Comisia a arătat că, în anumite cazuri, poate fi imposibil, din punct de vedere tehnic, să se aplice prioritatea de acces la rețea numai unei părți din energia electrică produsă de o instalație, în speță partea obținută din surse regenerabile de energie.

51. În acest context juridic și tehnic, considerăm că nu este de competența Curții să indice detaliat modul în care trebuie să se aplice prioritatea de acces la rețeaua electrică, această sarcină revenind, în conformitate cu modul de redactare a articolului 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28, statelor membre, care sunt cele mai în măsură să cunoască specificitățile rețelei naționale de transport de energie electrică²³. În ședință, MNG Strom a indicat astfel că în Germania există linii directe referitoare la gestionarea rețelei de transport de energie electrică, care, având ca obiectiv fiabilitatea și securitatea acestei rețele, au stabilit ordinea de deconectare a instalațiilor pentru a permite reducerea congestiei fizice a rețelei menționate.

²¹ Această considerație este precizată la punctul 56 din prezentele concluzii.

²² Hotărârea din 4 octombrie 2018, L.E.G.O. (C-242/17, EU:C:2018:804, punctul 53 și jurisprudența citată).

²³ Arătăm că Regulamentul 2019/943 a indicat în mod detaliat normele privind redispecerizarea, prevăzând, printre altele, la articolul 13 alineatul (6) litera (a) că, în cazul în care se utilizează redispecerizare descendentă care nu se bazează pe piață, instalațiile de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie fac obiectul redispecerizării descendente numai dacă nu există alte alternative sau numai dacă alte soluții ar conduce la costuri disproporționate semnificative sau la riscuri severe în ceea ce privește siguranța rețelei. Însă, acest regulament nu este aplicabil situației de fapt din litigiul principal.

52. Cu toate acestea, având în vedere observațiile scrise ale părților interesate, precum și dezbaterile din ședință, Curtea rămâne competentă să dea indicații, întemeiate pe dispozițiile Directivei 2009/28, în ceea ce privește elementele care trebuie luate în considerare de statele membre în vederea aplicării priorității de acces la rețeaua electrică.

53. În această privință, în primul rând, din termenii articolului 16 alineatul (2) litera (c) din această directivă reiese că prioritatea de acces trebuie pusă în aplicare în măsura în care funcționarea sigură a rețelei naționale de energie electrică permite acest lucru. În acest sens, astfel cum se arată în considerentul (60) al directivei menționate, cerințele referitoare la menținerea fiabilității și securității rețelei electrice și la distribuție pot fi diferite în funcție de caracteristicile rețelei electrice naționale și de modul de funcționare în siguranță al acesteia.

54. În al doilea rând, tot din articolul 16 alineatul (2) litera (c) din aceeași directivă rezultă că prioritatea de acces la rețeaua electrică trebuie acordată pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii, ceea ce presupune ca acestea să fie clare, comunicate dinainte de statele membre și ca aplicarea lor să fie previzibilă pentru toate părțile în cauză.

55. În al treilea rând, din obiectivele Directivei 2009/28 rezultă că statele membre trebuie să acorde o prioritate maximă de acces la rețeaua electrică instalațiilor care produc exclusiv energie din surse regenerabile, ceea ce presupune ca refuzul accesului la această rețea în privința lor să fie de ultim resort.

56. În al patrulea rând, în ceea ce privește instalațiile în care energia electrică este obținută prin prelucrarea deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșeuri biodegradabile, considerăm că acestea trebuie luate în considerare atunci când această fracțiune este *stabilă în timp, calculabilă și considerabilă*. În caz contrar, există un *risc de abuz*, în special în ipoteza în care este imposibil din punct de vedere tehnic să se aplice prioritatea de acces la rețea numai unei părți din energia electrică produsă de o instalație, iar aceasta din urmă să beneficieze de o asemenea prioritate, deși, în practică, energia electrică este produsă mai ales din surse convenționale de energie. Aceasta ar fi situația, de exemplu, în cazul în care ponderea energiei obținute din surse regenerabile se modifică în mod considerabil în funcție de perioade, cu consecința că, în unele dintre acestea, ponderea respectivă este zero sau redusă.

57. În al cincilea rând, EEW arată că a primit sistematic din partea Umweltbundesamt (Oficiul Federal pentru Mediu, Germania), în perioada în discuție în litigiul principal, garanțiile de origine prevăzute la articolul 15 din Directiva 2009/28, care i-au permis să stabilească faptul că aproximativ 50 % din producția sa de energie electrică provenea din surse regenerabile de energie. Totuși, astfel cum reiese din articolul 2 litera (j) din această directivă, „garanția de origine” este definită ca fiind un document electronic *ce are funcția unică de a furniza unui consumator final dovada* că o pondere sau o cantitate de energie dată a fost produsă din surse regenerabile de energie. În consecință, această garanție este acordată retrospectiv și nu permite să se cunoască în timp real ponderea acestor surse de energie, cu alte cuvinte la momentul la care operatorul de rețea trebuie să ia decizia de a reduce temporar alimentarea din cauza unor congestii²⁴. Prin urmare, în opinia noastră, o „garanție de origine” nu poate servi drept referință, ca atare, în cadrul stabilirii criteriilor privind prioritatea de acces la rețeaua de energie electrică.

²⁴ A se vedea de asemenea Hotărârea din 1 iulie 2014, Ålands Vindkraft (C-573/12, EU:C:2014:2037, punctul 90).

58. În al șaselea rând, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă *ratio legis* a articolului 5 alineatul (3) al doilea paragraf din Directiva 2009/28 poate fi invocată pentru energia electrică din care numai o parte este produsă din deșeuri biodegradabile. Amintim că, potrivit acestei dispoziții, în cazul centralelor multicomcombustibil care utilizează atât surse regenerabile, cât și convenționale, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică ce este produsă din surse regenerabile de energie și că, în scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează pe baza conținutului său de energie. Având în vedere importanta marjă de manevră conferită statelor membre, considerăm că, în lipsa unor indicații contrare în această directivă, ele pot lua drept referință articolul 5 alineatul (3) al doilea paragraf menționat pentru a pune în aplicare prioritatea de acces la rețeaua electrică²⁵. În acest cadru, o cerere de despăgubire formulată de operatorul unei instalații de producere a energiei electrice, în urma refuzului accesului la rețea din cauza unor congestii, ar privi numai partea din energie electrică produsă din fracțiunea biodegradabilă a amestecului de deșeuri.

59. Având în vedere toate cele ce precedă, propunem să se răspundă la întrebările preliminare a doua-a cincea că articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28 trebuie interpretat în sensul că o instalație de producere a energiei electrice beneficiază de prioritate de acces la rețea numai pentru energia electrică produsă din fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale utilizate. Revine statelor membre, în măsura în care funcționarea sigură a rețelei naționale de energie electrică permite acest lucru, sarcina de a stabili criterii transparente și nediscriminatorii pentru a determina modalitățile de aplicare a acestei priorități de acces la o astfel de instalație.

V. Concluzie

60. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) după cum urmează:

- 1) Articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE,

trebuie interpretat în sensul că

prioritatea de acces la rețeaua electrică de care beneficiază instalațiile de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie trebuie acordată nu numai instalațiilor care produc energie electrică exclusiv din surse regenerabile de energie, ci și celor în care energia electrică este obținută prin prelucrarea termică a deșeurilor mixte care conțin o fracțiune de deșeuri biodegradabile industriale și municipale.

- 2) Articolul 16 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/28

trebuie interpretat în sensul că

²⁵ A se vedea de asemenea considerentul (11) al Directivei 2009/28.

o instalație de producere a energiei electrice beneficiază de prioritate de acces la rețea numai pentru energia electrică produsă din fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale utilizate. Revine statelor membre, în măsura în care funcționarea sigură a rețelei naționale de energie electrică permite acest lucru, sarcina de a stabili criterii transparente și nediscriminatorii pentru a determina modalitățile de aplicare a acestei priorități de acces la o astfel de instalație.